

Svi naši dani siromaštva: Paket hrane čekaju i po godinu

„Idemo tamo gdje je urgentno. Izdvajamo ljude koji hoće da se obrate medijima za pomoć. U tim slučajevima ispričamo njihovu priču istaknemo broj žiro-računa na koji se mogu uplaćivati donacije. Povežemo ljude kojima je potrebna pomoć sa onima koji bi da doniraju. Licem u lice se puno dobija“, pojašnjava nam Marina Medojević predsjednica NVO Banka hrane Crne Gore.

Prema podacima Monstata u Crnoj Gori ima oko pedeset četiri hiljade siromašnih građana. Naši sagovornici tvrde da su na terenu primjetili da je broj siromašnih mnogo veći. Da je tako kako kažu zvanični podaci, dosad bi dvije i po hiljade volontera, koliko ih je prošlo kroz NVO Banka hrane za šest godina, stigli do skoro svake siromašne osobe u Crnoj Gori. Oni su obišli gotovo trinaest hiljada porodica, skoro pedeset dvije hiljade ljudi.

„Ljudi nemaju kome da se obrate. Svuda ih prate nemar i ćutanje. Željeli smo da damo svoj doprinos a postali smo nosioci ove vrste pomoći - a nemamo uslova za to“, primjećuje Marina Medojević. Tražili su pomoć od nadležnih ministarstava, primio ih je Filip Vujanović. Konkretnu pomoć od države dosad nisu dobili. Volonteri prikupljaju i sortiraju pomoć i prevoze je. Gorivo i telefon plaćaju iz svog džepa. Nemaju kancelariju.

Iznos za materijalno obezbjeđenje porodice je nehumano nizak: iznosi od šesdeset do sto dvadeset eura. Postoje cijele grupe građana kojima je ova pomoć uskraćena. Prema saznanjima volontera sa terena, u posebno osjetljivom položaju su ljudi srednjih godina koji su radni vijek proveli u nekom od nekadašnjih giganata, a sada propalih preduzeća, koji se i dalje vode kao zaposleni – i nemaju pravo ni na šta. Oni teško mogu naći posao. Tu su i porodice koje su kreditno zadužene i dovedene do propasti. Disbalans između obrazovanja i radnih mjesta koja se nude, mnogima dodatno otežava mogućnost da se zaposle.

„Siromaštvo prosto dolazi od nezaposlenosti", kažu volonteri Banke hrane.

Prelistate li novine, pregledate li portale u rubrikama apel za pomoć, naićete na varijacije jedne te iste priče koja jasno ukazuje da pratimo samo negativne zapadnjačke trendove. Samohrane majke su kod nas posebno, i na različite načine, ugrožen dio stanovništva.

Majka četiri djevojčice živi u Podgorici. Pobjegla je od muža koji ju je izbo nožem u stomak, dok je bila trudna s četvrtom djevojčicom. Razlog se da naslutiti. On je osuđen, nalazi se u zatvoru u Bijelom Polju, gdje ima bar tri obroka dnevno. To se ne može reći za majku i četiri ćerke. Primorana je da traži pomoć od Banke hrane.

U posljednjih nekoliko mjeseci na svim portalima možemo vidjeti fotografije mladih žena okruženih djecom kako mole za pomoć. Kao po pravilu, žive na periferiji Podgorice, u iznajmljenim sobičcima ili garsonjerama bez struje ili vode. Žigosane su i odbačene, uskraćene za pomoć od porodica, Poznajući svoje okruženje, one se pravdaju za stradanje koje su doživjele. Plaše se onog čaršijskog: Sigurno je nešto ona kriva. Ne bi on tek tako.

Poplava vapaja za pomoć Banci hrane dovela je do toga da ljudi na pakete hrane i sredstva za higijenu čekaju tako dugo jer se u centrima za socijalni rad siromašnim građanima preporučuje - da se snađu. Deset do petnaest odsto njih su djeca prepuštena sama sebi.

„Imam izbor: djeci dati da jedu ili živjeti u mraku. Platiti kiriju ili, opet, živjeti u mraku". Mlada samohrana majka je htjela da ostane anonimna jer je, kaže, njena stvarnost slična mnogima. Ne želi da se djeca stide pred drugarima u školi. „Kada se pojave nove igračke, sličice, patike, mobilni telefoni – kako da im objasnim da im to nije potrebno, da će brzo zaboraviti na to, jer će ih zaokupiti nešto drugo. Njihov odgovor je da sva druga djeca to imaju, pa zašto onda oni ne mogu. Zaista, zašto?"

Nije još tražila pomoć od Banke hrane. „Ima ljudi kojima je pomoć potrebija nego meni, ali uskoro neću imati puno izbora. Sve je skuplje a moja plata ista posljednjih nekoliko godina."

Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti, objašnjavaju nam iz Udruženja roditelji, ne pruža garancije za

materijalno obezbjeđenje samohranim roditeljima. Samohrane majke nerijetko ostaju bez ikakvih primanja. Alimentacija koju ne primaju sprječava ih da ispune uslove za dobijanje socijalne pomoći. Podaci istraživanja Sigurne ženske kuće iz 2014. godine pokazuju da trećina očeva u Crnoj Gori duže od dvije godine nije isplaćivala novac za izdržavanje djece, a 70 odsto duže od godinu.

„Te žene ne mogu dobiti dječiji dodatak, kao što imaju korisnici Materijalnog obezbjeđenja porodice (MOP). Ne mogu dobiti besplatno zimovanje na Veruši ili ljetovanje u Sutormu za svoje dijete", nabraja naša sagovornica.

Na pitanje šta bismo mogli uraditi kako bi popravili situaciju građana, navode niz sugestija koje su povodom Svjetskog dana socijalne pravde, 20. februara, poslali tadašnjoj ministarki rada i socijalnog staranja Zorici Kovačević.

Prije svega, sugerišu da je neophodno povećati iznose MOP-a za najmanje 50 odsto. Kako sve veći broj siromašnih porodica ne može da izmiruje račune za struju, potrebno je uvesti minimalne kvote električne energije za korisnike MOP-a.

Trebalo bi sankcionisati oštrim kaznama bacanja viškova hrane, te obavezati najveće distributere da viškove hrane doniraju organizacijama civilnog sektora, a izmjenama Pravilnika o PDV-u trebalo bi propisati da će se poreskim obveznicima koji doniraju hranu u svrhu sprečavanja njenog uništavanja, takve donacije priznati kao manjak na koji se neće obračunavati PDV.

Nužno je otvaranje socijalnih prodavnica u kojima bi osnovne životne namirnice bile prodavane po subvencionisanim cijenama korisnicima materijalnog obezbjeđenja, po definisanim kvotama u zavisnosti od broja članova porodice i drugih relevantnih kriterijuma.

Takođe, preporučuju iz ovog udruženja, moramo zakonski regulisati efikasnu naplatu alimentacije, te osigurati korišćenje beneficija (besplatna pravna pomoć, subvencije struje) koje imaju korisnici socijalne pomoći - samohranim roditeljima čija alimentacija ne obezbjeđuje minimum egzistencije.

Uvesti besplatnu ušinu za sve učenike osnovnih škola, ali i besplatni prevoz đacima iz udaljenih prigradskih i seoskih područja radi rasterećenja budžeta roditelja i stimulisanja nastavka školovanja.

Na kraju, poručili su u pismu ministarki, u saradnji sa lokalnim samoupravama, valja otvoriti Narodne kuhinje u svim gradovima i skloništa za beskućnike. Odgovor nikada nije stigao.

http://monitor.co.me/index.php?option=com_content&view=article&id=7178:svi-nai-dani-siromatva-paket-hrane-ekaju-i-po-godinu-&catid=4979:broj-1355&Itemid=6335